

D ů v o d y:

Exekuční soud jest oprávněn rozhodovati jen o tom, zda jsou doloženy zákonné předpoklady pro přednostní pořadí převodního poplatku, to jest, zda ručí vydražené nemovitosti věcně za předepsaný převodní poplatek podle § 72 poplatkového zákona ze dne 9. února 1850 čís. 50 ř. zák. a zda byla zachována tříletá lhůta uvedená v § 216, druhý odstavec ex. ř. a v čl. III odst. 14 nař. min. financí ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. zák. O samém nároku státu na převodní poplatek soud rozhodovati nemůže, jak správně rekursní soud uvedl, poněvadž otázka ta spadá do oboru řízení správního. Rekurentka nenapadá dovolacím rekurem přednostní pořadí přiznané rekursním soudem převodnímu poplatku, nýbrž nárok sám, tvrdíc, jak již i odporem při rozvrhovém roku uplatňovala, že k převodu vydražených nemovitostí nedošlo a že jde jen o domnělý převod, jakož i že platební rozkaz a usnesení o knihovních záznamech zástavního práva za převodní poplatek nejsou pravoplatná, poněvadž prý nebyla doručena vlastníkům vydražených nemovitostí. Bylo ji proto poukázati podle § 231 třetí odstavec ex. ř. s odporem proti nároku státu na převodní poplatek na řízení správní. K výtce, teprve v dovolacím rekursu přednesené, že nárok jest promlčen, poněvadž uplynulo více než pět let od domnělého poplatného jednání, nelze vůbec přihlížeti, ana nebyla uplatněna odporem podle §§ 213 a 234 ex. ř. a netýká se porušení nutících právních předpisů § 216 ex. ř.

Podobně jest tomu i s nedoplatky okresní nemocenské pojišťovny podle vykonatelných platebních rozkazů ze dne 14. dubna 1931, z 13. února 1932 a z 13. února 1932, neboť i ty napadá rekurentka z toho důvodu, že v době, za kterou tyto nedoplatky jsou předepsány, nebyly na vydražených nemovitostech zaměstnávány osoby podrobené nemocenskému pojištění a poněvadž prý nebyly platební rozkazy doručeny vnucenému správci, jenž v této době vydražené nemovitosti spravoval. Třebaže se tyto výtky týkaly i předpokladů přednostního práva nedoplatků (§ 173 zák. ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n.), čelí i proti věcnému ručení (§ 265 druhý odstavec zákona ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n.) a proti vykonatelnosti platebních výměrů (§ 175 zákona z 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n.) a nelze se jimi věcně obírat, any jsou uplatňovány rekurem jen z důvodu nezákonnosti nároku na nedoplatky a nikoliv z důvodu, že jim bylo přiznáno výsadní pořadí. Bylo proto i tento odpor poukázati podle § 231 třetí odstavec ex. ř. na řízení správní.

Čís. 12647.

Postižní nárok úrazové pojišťovny dělnické (§ 47 úraz. zák.) vzniká jen, přivodila-li třetí osoba podnikový úraz zúmyslně nebo dala-li k němu podnět zaviněním, jest však vyloučen ve všech ostatních případech, kde podle předpisů občanského zákona nastává ručení bez za-

vinění a kde jde jen o ručení za výsledek, jakž jest tomu v případě § 1315 obč. zák.

(Rozh. ze dne 27. května 1933, Rv I 275/32.)

Zedník Václav J. byl usmrcen při opravě domu Františka L-a. Smrt jeho byla způsobena tím, že Karel N., strojník v elektrárně žalovaného Jana K-a, zapjal předčasně proud v době, co se ještě pracovalo na opravě domu. Žalující úrazová pojišťovna dělnická uznávši úraz Václava J-a za podnikový, vyplatila pozůstalým po něm odškodnění a domáhala se žalobou, o níž tu jde, na žalovaném majiteli elektrárny náhrady toho, co vyplatila, tvrdíc, že žalovaný ustanovil v elektrárně osobu nezdatnou. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby a uvedl v otázce, o níž tu jde, v d ů v o d e c h: Podle § 47 úraz. zák. ručí ten, kdo hrubým zaviněním způsobí někomu škodu. Žalovaný ručí podle § 1315 obč. zák. za svého zaměstnance, tudíž i za škodu, kterou tento způsobil při vykonávání toho, čím ho zaměstnavatel pověřil, tedy v souzeném případě z obsluhy Karla N-a v jeho elektrárně, neboť škoda žalobkyně je s tím v příčinné souvislosti. Neschopnost zaměstnancovu není po rozumu druhé věty § 1315 obč. zák. posuzovati s hlediska obecného, nýbrž podle okolností, které provázely případ, který jest rozhodnouti. K principálově zodpovědnosti stačí, zjevila-li se neschopnost zaměstnance v tomto případě, neboť i jediné nedopatření zaměstnance činí ho nezdatným ve smyslu § 1315 obč. zák., bylo-li jím vyvoláno velké nebezpečí, jaké jest prokázáno v souzeném případě. Jest tedy hrubé zavinění zaměstnance ve smyslu ručení podle § 1315 obč. zák. hrubým zaviněním zaměstnavatele podle § 47 úraz. zák. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Nesprávné právní posouzení věci spatřuje odvolatel v tom, že první soud zastává názor, že žalobkyně, která opírá svůj nárok o ustanovení § 47 zák. ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z roku 1888, může právem požadovati na žalovaném náhradu, prokáže-li, že žalovaný užívá osoby neschopné k obstarávání svých záležitostí (§ 1315 obč. zák.), a poukazuje v tom směru odvolatel k tomu, že postižný nárok úrazové pojišťovny jest nárokem samostatným, nezávislým na nároku poškozeného proti škůdci, a že předpis § 47 cit. zák. má místo jen, když třetí osoba přivedila úraz úmyslně nebo svým přímým zaviněním, takže ustanovení § 1315 obč. zák. v souzeném případě nelze použítí. Tento právní názor nelze schváliti. Správné jest sice, že nárok Úrazové pojišťovny jest nárokem samostatným, avšak nárok ten jest co do důvodu totožný s nárokem poškozeného a jest jen omezen potud, že nesmí převyšovati odškodné, které podle zákonných předpisů přísluší poškozenému proti škůdci. I když § 47 úrazového zákona podmiňuje ručení třetích osob tím, že úraz úmyslně nebo zaviněním způsobily, stanoví dále, že se ručení třetích osob řídí podle platných zákonných předpisů, takže nelze právem tvrditi, že by jen přímé zavinění žalovaného mohlo odůvodniti žalobní nárok a že by nestačila nedbalost ve výběru ve smyslu § 1315 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Ustanovení § 47 zákona ze dne 28. prosince 1887 čís. 1 ř. z. z roku 1888 praví, že se ručení třetí osoby, která podnikový úraz z úmyslně přivedila nebo zaviněním k němu dala podnět, řídí podle ustanovení občanského zákona. Z nároku poškozeného na náhradu škody tím způsobem utrpěné, přiznává zákon úrazové dělnické pojišťovně část, kterou jest povinna podle zákona o úrazovém pojištění dělnickém plniti poškozenému. Podle jasného doslovu zákona nelze proto pochybovati o tom, že tento postižní nárok pojišťovny vzniká jen, když třetí osoba podnikový úraz zúmyslně přivedila neb k němu zaviněním dala podnět, a že jest vyloučen ve všech ostatních případech, kde podle předpisů občanského zákona nastává ručení bez zavinění a kde jde jen o ručení za výsledek. Tomu nepřekáží, že se poškozený může domáhati na třetí osobě oné části škody, — jež převyšuje odškodné, které jest mu plniti povinna úrazová dělnická pojišťovna, — z jakéhokoliv důvodu podle předpisů občanského zákona, tedy i z důvodu ručení za výsledek. Neboť postižní nárok úrazové dělnické pojišťovny jest samostatným nárokem, poněvadž jeho právní důvod tkví v zákoně o úrazovém pojištění dělnickém, kdežto nárok poškozeného proti třetí osobě na onen zbytek má svůj právní důvod v předpisech občanského zákona; oba nároky prýští jen z téže škodné události, kterou jest posuzovati v obou případech sice podle předpisů občanského zákona, které jsou pro nárok poškozeného směrodatnými bez výjimky, avšak pro postižní nárok úrazové pojišťovny dělnické jsou obmezeny na ona ustanovení, jež předpokládají zúmyslnost aneb zavinění. K těmto ustanovením nepatří předpis § 1315 obč. zák., pokud se nárok na náhradu škody odvozuje z nezdatnosti osoby proti tomu, kdo jí použil k obstarávání svých věcí. Ustanovení to nedoznalo v podstatě III. dílčí novelou k obč. zákonu žádné změny, ano ve svém původním doslovu zavdávalo jen podnět ke sporné otázce, zda se vyžaduje vědomí nezdatnosti čili nic a zda tudíž toto ustanovení předpokládalo zavinění osoby používající nezdatného pomocníka čili nic. Tato pochybnost byla odstraněna III. dílčí novelou k obč. zákonu, neboť v jejím odůvodnění (Materialie z roku 1916 str. 46) se výslovně praví, že ručení nepředpokládá vědomí o nezdatnosti a že nejde o ručení ze zavinění, nýbrž o ručení za výsledek. Ručení za nezdatnost může býti ovšem založeno i na zavinění osoby používající nezdatného pomocníka, věděla-li nebo musela-li věděti o jeho nezdatnosti. To však žalující úrazová pojišťovna dělnická netvrdila, neodvozuje proto postižní nárok ze zavinění žalované strany a nemá proto v § 47 zákona o úrazovém pojištění dělnickém opory. S předpisy o zákonném ručení železnic čís. 27/1869 ř. zák. a o zákonném ručení silostrojů čís. 162/1908 ř. zák. nelze ustanovení § 1315 obč. zák. srovnávati, poněvadž se v oněch případech zavinění podnikatele provozu zákonem předpokládá.